

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Učenici s teškoćama u razvoju				
Šifra/kod	FIL PED 452	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I semestar	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar, redovna profesora			
	Kontakt podaci	Kabinet:100/2 Email:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	Dr. Anida Manko, docentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sadikovic.anida@gmail.com anida.manko@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Jednopedmetni studiji: predavanja:1 Dvopedmetni studiji: predavanja:1		seminar: 0 seminar: 0	vježbe:1 vježbe: 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se upoznaju sa sadržajima koji govore o različitim faktorima koji utiču na djecu s teškoćama u razvoju. Mogućnosti obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju; inkluzivno obrazovanje, pretpostavke provedbe inkluzivnog obrazovanja; praktična primjena usvojenih znanja. Upoznavanje sa sadržajima zdravstvenog odgoja kao važnog segmenta u rastu i razvoju djece. Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika. Strategije za prevazilaženje stresnih situacija nastavnika, roditelja i djece s teškoćama u razvoju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznavanje studenata s dometima, mogućnostima i ograničenjima inkluzivnog obrazovanja. Pripremiti studente na uspješnu komunikaciju sa stručnim timom koji je zadužen za realizaciju inkluzivne prakse. Pomoć pri koordiniranju rada asistenta u nastavi. Senzibiliziranje studenata za rad sa učenicima s teškoćama u razvoju; spremnost i pripremljenost studenata da promoviraju vrijednosti ljudskih				

	prava, mogućnosti i različitosti. Osposobljavanje studenata za istraživanja u području odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju.
SDG (cilj održivog razvoja)	SDg4-Kvalitetno obrazovanje
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati karakteristike razvojnih teškoća. 2. Razumjeti mogućnosti inkluzivnog obrazovanja (domete i izazove). 3. Obrazložiti važnost zdravstvenog odgoja i zdravstvene kulture učenika u školi. 4. Primjenjivati tehnike za prevazilaženje stresa. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procijeniti koje strategije treba primijeniti u radu s učenicima, roditeljima i sa stručnim timom. <p>Profesionalne vrijednosti i lične odgovornosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobiti se za istraživanja u području rada s učenicima s teškoćama u razvoju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa ciljevima, sadržajem predmeta i očekivanjima
2.	Savremene tendencije u inkluzivnom obrazovanju
3.	Inkluzivna politika, kultura i praksa u školstvu Bosne i Hercegovine
4.	Uloga pedagoga u pružanju podrške u radu nastavnika u inkluzivnom odjeljenju
5.	Uloga pedagoga/nastavnika u pružanju podrške u radu asistenta u nastavi
6.	Asistivna tehnologija u nastavnom procesu
7.	Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika, nastavnika i studenata
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Drugačiji pogled na odgoj za zdravlje (zdravstveni odgoj)
10.	Značaj odgoja za zdravlje od ranog uzrasta djece
11.	Mediji i zdravstveni odgoj u radu sa djecom s teškoćama u razvoju
12.	Nastavnički stres u svakodnevnom radu s naglaskom na rad sa učenicima s

	teškoćama u razvoju
13.	Pedagoška podrška roditeljima djece s teškoćama u razvoju
14.	Tehnike prevazilaženja stresa za učenike s teškoćama u razvoju, roditelje i nastavnike
15.	Sistematizacija, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora, metoda rada na tekstu i metoda demonstracije.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>15 bodova</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>30 bodova</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>55 bodova</td> <td>55 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionica: studenti u toku semestra realiziraju radionicu na jednu od tema koje će biti ponuđene na početku semestra. Ova aktivnost nosi 15 bodova i obavezna je za sve studente. • Praktični zadatak: studenti realiziraju istraživajući o određenoj temi i pripremajući aktivnosti za realizaciju odabrane teme. • Završni ispiti obuhvatać će sadržaje realizirane tokom semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	15 bodova	15 %	2.	Praktični zadatak	30 bodova	30 %	3.	Završna provjera znanja	55 bodova	55 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	15 bodova	15 %																		
2.	Praktični zadatak	30 bodova	30 %																		
3.	Završna provjera znanja	55 bodova	55 %																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																				

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pehar, L.(2012); Kad medicina (za)staje, šta preostaje, Sarajevo: Šahinpašić. 2. Pehar, L. i Peksin, V. (2015); Putokazi za bolji život (upoznavanje sebe i drugih), Fojnica: Štamparija Fojnica. 3. Smjernice za primjenu inkluzivnih praksi, Sarajevo: Udruženje "Društvo ujedinjenih građanskih akcija" Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/media/1966/file/Smjernice%20za%20primjenu%20inkluzivnih%20praksi%20u%20nastavi%20.pdf 4. Velki, T. i Romstein, K. (2018); Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama, Osijek:Fakultet za odgojne i obrazovne znanost <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bach, H. (2005); Osnove posebne pedagogije; Zagreb: Educa. 2. Đurđekanić, A. (2007); Drugačiji sam, pa šta?!; Pančevo: Grafos internacional . 3. Gargiulo, M. R. (2006); Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality: Thomson Wadsworth. 4. Greenspan, S. I. (2003); Dijete sa posebnim potrebama, Zagreb: Ostvarenje. 5. Mehringer, A. (2003); Mala specijalna pedagogija: o ophođenju s teškom djecom; Zagreb: Educa 6. Pehar, L. i Peksin, V. (2017); Soul and body language guideposts to life, Fojnica: Štamparija Fojnica.
Napomene	/

L. Pehar